

ONS OPVOEDINGSPROJECT

1 SITUERING EN OPZET

Naast het gezin speelt de school een zeer belangrijke rol in de opvoeding en de vorming van kinderen. Ook jeugdbeweging, sportclub, vriendenkring, buurt, parochie, media ... oefenen een sterke invloed op hen uit. Het is goed en nodig dat wij de doelstellingen die wij nastreven in ons onderwijs en onze opvoeding duidelijk stellen en uitschrijven in een tekst, het zogenaamde opvoedingsproject.

Deze tekst wil ons tot bezinning aanzetten over wat wij beogen: kinderen helpen opgroeien tot christen volwassenen met een ~~harmonisch geloofs-, verstands- en gevoelsleven, met zin voor~~ verantwoordelijkheid en bereidheid tot inzet voor de medemens. De bezieling voor dit streven moet gemeenschappelijk zijn bij alle schoolparticipanten.

Het opvoedingsproject van de school wil aan de buitenwereld, vooral aan de ouders die voor onze school hebben gekozen, een zeer duidelijk beeld geven van “voor welke school zij hebben gekozen”, op welke manier er gewerkt wordt en waarom op die manier.

Op een school staan opvoedingsproject, schoolreglement en schoolwerkplan in een driehoeksverhouding tot elkaar:

- het opvoedingsproject dat de neerslag is van enerzijds een levensbeschouwelijke visie, anderzijds van (een) jarenlang gegroeide schoolcultu(u)r(en), geldt als een soort beginselverklaring, een charter, als de grondwet van de school;
- om een vlotte schoolwerking te organiseren zullen de beginselen van die grondwet vertaald worden in een verzameling van leefregels, voorschriften en afspraken: het schoolreglement, dat eigenlijk een contract inhoudt tussen de school en de ouders;
- de grondregels van het opvoedingsproject worden jaarlijks geactualiseerd en geconcretiseerd in een schoolwerkplan, aangepast aan de schooleigen situatie. Het zal erop aankomen te zoeken naar specifieke middelen, werkvormen, aandachtspunten en prioriteiten, die besproken worden en eventueel bijgestuurd.

Alle drie liggen ze in mekaars verlengde om “samen school te zijn en te maken”.

Ons opvoedingsproject is als volgt opgebouwd:

- visie en missie;
- mensbeeld en opvoeding;
- onderwijs en didactiek;
- organisatie en participatie.

Wij zijn een katholieke school, waar onderwezen en opgevoed wordt vanuit

- een bijbels-gelovige visie
- een christelijk-evangelische inspiratie
- een katholiek-kerkelijke traditie

Deze uitgangspositie heeft een aantal consequenties en vraagt doorwerking.

2.1 Uitgaan van een de **bijbels-gelovige** visie is vertrekken

- vanuit het godsbeeld dat God Liefde is;
- vanuit het mensbeeld dat de mens een geliefd en liefhebbend wezen is en dat elke mens ten diepste een uniek geschapen beeld is van God;
- vanuit het wereldbeeld dat de wereld ons een gave en een opgave is, en dat de werkelijkheid wordt opgevat als een schepping waarvan wij de schoonheid mogen bewonderen en waarvan wij de voltooiing mee mogen verwezenlijken;
- vanuit de levensbeschouwing dat de diepste grond van al het bestaande verbondenheid is en dat elk leven zin- en waardevol is;
- vanuit de tijdsbeleving dat het dagelijkse af en toe feestelijk mag zijn en dat er een tijd is voor inspanning en een tijd voor ontspanning.

Vanuit deze visie onderwijzen en opvoeden is vertrekken vanuit een onontbeerlijk basisvertrouwen en optimisme.

Onze gelovige visie laat in de exploratie van het menselijke wezen een dimensie meer aan bod komen. Naast de relatie tot het eigen ik, tot de medemens, tot natuur en maatschappij, komt er bovendien de relatie tot het transcendente ter sprake, het ervaren of vermoeden van de “Andere”, van een wezen dat de mens overstijgt. De school kan een vindplaats zijn van God.

2.2 Uitgaan van een **christelijk-evangelische** inspiratie is aangesproken worden door Jezus Christus in wie God zich het persoonlijkst heeft geopenbaard. In Zijn woorden willen wij wonen: Zijn Blijde Boodschap en in ‘ t bijzonder Zijn Bergrede verkondigen dat God zich doorheen Jezus van Nazareth niet manifesteert in het geweldige en het spectaculaire maar in het zwakke en het kwetsbare. De meest christelijke, de ons meest kenmerkende grondhoudingen zijn daarom solidariteit, die verbondenheid schept, en vergevingsgezindheid, die verbondenheid herstelt.

Deze inspiratie schikt overigens onze waardeschaal en onderwerpt een aantal componenten van maatschappij en schoolleven voortdurend aan een gedurfde, gezonde kritiek: consumptie en concurrentie, ambitie en prestatie, prestige en elite.

Voor onze specificiteit van opvoeding en onderwijs maakt Jezus Christus het verschil: als profeet is Hij zo confronterend en als leraar zo begeistert dat Hij in onze scholen niet weg te denken is. De evangelische paradox nodigt of daagt ons ook voortdurend uit tot reflectie over onze identiteit, tot dialoog met de moderne wereld, tot liefdadigheid naar elke medemens toe: steeds opnieuw denken, spreken en handelen.

2.3 Uitgaan van een **katholiek-kerkelijke** traditie is zich aansluiten bij wat de Kerk al eeuwenlang ziet als een door Jezus meegegeven zending : “Ga en onderwijs alle volkeren”. Het woord “katholiek” heeft in de eerste plaats met die zending te maken: het omschrijft de mondialisering van de Blijde Boodschap en van de heilsverwachting .

”Katholiek” zijn betekent universeel zijn, openstaand voor elk-een, over alle grenzen heen van land, volk, ras, taal, stand, geslacht.... Allen zijn bij ons welkom.

In de naamgeving van onze scholengemeenschap verwijzen wij naar Onze- Lieve- Vrouw- Visitatie en naar de heilige Jan Berchmans: wij willen delen in de spiritualiteit die beide uitstralen rond dienstbaarheid, levensblijheid en ontvankelijkheid, ontmoeting en omhelzing.

2.4 Consequenties en doorwerking

Een school is eigenlijk een stukje kerk in de Kerk, waarin wij ook geloof kunnen doorgeven, bidden, vieren, ons bezinnen, ons missionair en inzetten, projecten uitbouwen. Wij leven mee met de verdiepijngsperiodes, de feest- en hoogdagen van het kerkelijk jaar, waar het kan graag met de parochie: zo bereiden wij mee voor op de sacramentele levensmomenten van de Eerste Communie en het Heilig Vormsel

In 't bijzonder tijdens de godsdienstlessen, die door al onze leerlingen verplicht gevolgd worden, komt onze levensbeschouwing uitdrukkelijk ter sprake. Wij willen een eigentijds geloofsaanbod brengen niet door te indoctrineren maar door te fascineren.

We brengen kinderen thuis in de verhalen uit onze cultuureigen traditie, en leren hen de verbinding leggen tussen deze verhalen en de diepe vragen en ervaringen uit het eigen leven en uit het leven van andere mensen. Dat veronderstelt communicatie. Het inzicht in de eigen traditie kan verdiept worden door de dialoog met andere levensvisies en cultuurpatronen: een multi-culturele gezindheid moet bij onze kinderen een tweede natuur, een spontane reflex worden.

Ook de zinvragen die zich aandienen in de andere leergebieden komen in de les godsdienst uitdrukkelijk aan bod.

Gezien het enorme belang van de levenshouding en de geloofsovertuiging die de leerkracht uitstraalt, blijft het in onze basisscholen een uitdrukkelijke wens dat de klassenleraar zelf het godsdienstonderricht verzorgt. Dit schept ook de mogelijkheid om de inhoud van de godsdienstlessen te verdiepen en te verlevendigen doorheen de andere activiteiten van de dag.

De godsdienstlessen krijgen de aandacht die ze verdienen, zowel inzake situering binnen het lessenrooster als wat de totale tijdsduur betreft. Het vak godsdienst wordt zoals elk ander vak mee geëvalueerd en geïntegreerd in het eindresultaat op het rapport.

In de klas is het merkbaar dat we in een katholieke school zijn: kruisbeeld, Mariabeeld, ICO- en godsdiensthoek met sfeerbeelden volgens het kerkelijke jaar of rond een religieus thema. Er wordt in de klas gebeden, niet als een formaliteit, wel als een middel om zich te bezinnen en zich te richten tot onze Goede Vader. Naast formulegebeden worden andere gebedsvormen onder de aandacht gebracht. Occasionele momenten van stilte worden aangegrepen om kinderen verder te brengen dan de oppervlakkigheid waarmee ze al te dikwijls geconfronteerd worden.

Bij gelegenheden worden liturgische vieringen gehouden. Steeds wordt er dan naar gestreefd kind-gerichte vieringen op te zetten, liefst met de kinderen voorbereid en uitgewerkt, zodat ze zich betrokken weten.

Er worden acties op het getouw gezet ten voordele van Welzijnszorg, Broederlijk Delen en andere caritatieve of missionaire organisaties. Naast bewustwording en financiële of materiële steun, kunnen deze acties ook een oproep betekenen tot engagement voor een betere samenleving binnen en buiten de schoolmuren.

En ten slotte ... kerkelijken vormen op onze school wellicht een minderheid: daarom zijn we bereid te werken als gist in deeg om ten minste mensen-van-goede-wil te vormen. In ieder mens zit een stuk geloof en een stuk twijfel: daarom gedragen wij ons enerzijds verdraagzaam, anderzijds geven we genoeg zuurstof om geloof te beademen en om gelovigen te laten ademhalen.

3.1 Wezenlijke identiteit

3.1.1 Uniekheid en belofte

De mens is een “**gewild**” wezen, niet het resultaat van toeval maar geroepen tot leven: hij staat immers “geschreven in de palm van Gods hand” en is “gezien eer hij werd geboren...”. Elke mens is **uniek**, eenmalig en onvervangbaar. Hierin ligt de identiteit van de persoon met zijn specificiteit, zijn kwaliteiten maar ook zijn grenzen.

De mens is **on-af**. Hij komt niet kant en klaar het bestaan binnen. In hem ligt wel een unieke rijkdom aan mogelijkheden en leeft het sluimerend of uitgesproken verlangen om die rijkdom te doen openbloeien. Hij is een dynamisch, **beloftevol** wezen. In hem zit een veerkracht en een stuwkracht om ten volle te worden wie hij ten diepste is.

3.1.2 Verbondenheid en vrijheid

Zijn ontplooiing tot voltooiing kan de mens niet alleen aan: zij is allerminst het resultaat van eigen inspanning of inzet. Hij heeft daartoe de andere(n) nodig. De mens is niet zelf-redzaam. Maar hij staat ook niet alleen. Het Scheppingsverhaal leert ons dat mensen elkaars levensnoodzakelijke aanvulling zijn. Wat elk van ons is, is bestemd om gedeeld en gegeven te worden. Zo zijn wij allen wezenlijk en onlosmakelijk met elkaar **verbonden**. Precies door die verbondenheid kunnen wij werken aan mekaars “mens-wording”.

De mens is ook een **vrij** iemand.

Die vrijheid wordt best opgevat als “vrij zijn voor”, eerder dan als een “vrij zijn van”: de ware beleving van vrijheid is (kunnen) keuzes maken en zich voor zijn keuzes verantwoordelijk maken. Wij zijn overigens de mening toegedaan dat de mens vruchtbaarst met zijn vrijheid kan omgaan door vooral los te komen van de binding aan zijn eigen ik, om zijn vrijheid beschikbaar te stellen voor, ten dienste te stellen van de andere(n).

3.1.3 De jonge, goede mens

Elk kind is uit zichzelf gericht op groeien en leren. Het heeft daartoe wel specifieke en bekwame hulp nodig van opvoeders en leerkrachten. Elk menskind kan en moet opgevoed en onderwezen worden. Opvoedend onderwijs is gericht op het proces van **menswording** van kinderen door hen te helpen in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, in hun ontplooiing tot een persoon die gaandeweg leert leven door, met en voor anderen. Het is onze overtuiging dat het binnen zijn eigen mogelijkheden en beloften een eigen levensopdracht moet leren ontdekken, haar leren beamen en haar willen volbrengen.

Wij zijn er bovendien van overtuigd dat elke mens fundamenteel **goed** is. Het goede dient hem niet alleen van buitenaf aangebracht te worden. Hij is tot het goede bestemd om in het goede zijn geluk te vinden: meteen een uitnodiging (maar een vrije keuze) om dat goede na te streven.

Het goede dat in elk kind sluimert moet natuurlijk opgewekt worden, zodat het later voor dat goede bewust kan kiezen. In die zin hebben wij een optimistische kijk op de opvoeding van kinderen.

Door zijn intrinsieke én opgewekte goedheid heeft de mens in de loop van zijn geschiedenis “waarden” ervaren, verfijnd en beleefd. Dat heeft aan de mens zijn echte waardigheid gegeven. De opvoeding van onze kinderen zal daarom gericht zijn op waarden en waardebeleving.

3.2 Waarden en waardebeleving

Er zijn vele waarden of idealen of deugden waarop onze opvoeding zich richt en waartoe onze richtlijnen in bv. het schoolreglement de eerste stap zetten.

In de waardeschaal die door onze christelijk-evangelische inspiratie(zie hoger) wordt geschikt, willen wij toch in 't bijzonder volgende 7 gerichtheden van onze opvoeding belichten:

3.2.1 gericht op dankbaarheid

Wij bevestigen kinderen in hun spontane verwondering en bewondering voor de hen omringende wereld. Wij trachten hen vatbaar te maken voor goedheid en schoonheid, voor stilte, voor het wonder, voor het mysterie, voor het mystieke, voor het religieuze. Wij prenten hun een houding van nederigheid in en van dankbaarheid om wat hun zomaar is geschonken, om wat christenen “genade” noemen.

Dank zeggen is het zuiverste gebed.

3.2.2 gericht op respect

Wij brengen de kinderen eerbied bij voor de mensen en de dingen die hen omringen.

Waar wij met kinderen van verschillende achtergrond, culturen, waardepatronen en godsdiensten samenleven, moeten respect voor ieders eigenheid en besef van evenwaardigheid groeien, en kan die verscheidenheid als rijkdom worden ervaren. Pesterij en racisme zijn alleszins uit den boze.

Respect voor wat anderen toebehoort impliceert ook eerlijkheid.

Vandaag vraagt ook het milieu onze aandacht en onze zorg: vruchtbaar omgaan met flora en fauna, zuinig omgaan met energie, zich betrokken voelen bij het verbeteren van de levenskwaliteit.

3.2.3 gericht op solidariteit

Wij leren kinderen zich in te voelen in de situatie van anderen en hun eigen welzijn te verbinden aan dat van hun medemensen dichtbij en veraf, in een wereld die dankzij de grenzeloze mobiliteit en de bliksemsnelle communicatie ons dorp is geworden.

Solidariteit is evangelie op z'n best.

3.2.4 gericht op vergevingsgezindheid

Wij zetten kinderen ertoe aan vergeving te schenken én te ontvangen: fouten mogen maken, kunnen toegeven, nieuwe kansen schenken, mogen herbeginnen...schept die zalige sfeer van “menslief, ik hou van jou”.

Vergevingsgezindheid is wellicht de meest typische waarde van ons christen zijn.

3.2.5 gericht op vredesgezindheid

Wij maken kinderen gewoon om in hun kleine leefwereld een toestand van “vrede gegrond op gerechtigheid” te bewerken door open dialoog en probleemoplossend zoeken, met zin voor compromis tot ieders te-vrede-nheid. Zo worden ze voorbereid om later een eigen standpunt in te nemen en een eigen verantwoordelijkheid op te nemen naar een vredevolle samenleving toe.

3.2.6 gericht op weerbaarheid

Wij trachten de kinderen genoeg gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen mee te geven om sterk te staan temidden van de gangbare consumptiementaliteit, gemakzucht, onverschilligheid en oppervlakkigheid. Wij willen jongeren opvoeden tot vrije mensen die kunnen omgaan met uitdaging en spanning, die zich niet snel laten ontmoedigen en die durven uitkomen voor wat waardevol en dus kwetsbaar is, "weerbaar voor het weerloze".

3.2.7 gericht op waarachtigheid

Wij leren kinderen gewoon zichzelf te zijn, zonder zelfoverschatting of valse bescheidenheid, en zich niet steeds in de belangstelling te werken via schijnwaarden en onwaarheden. Wij wijzen hen erop dat zelfkennis, vermogen tot relativeren en zin voor humor hen de zaken in hun juiste proporties en consequenties doen inschatten. Wij voeden onze kinderen op tot waarheidsbesef en waarheidsliefde, en drukken onze verwachting uit dat wat ze zeggen en wat ze doen het licht mag zien,... dat ze "kinderen van het licht" zullen zijn.

Elk lid van het schoolteam wordt verondersteld deze waarden door te geven en voor te leven. Van de ouders wordt verwacht dat zij minstens loyaal staan tegenover het geheel van de geloofs- en waardeopvoeding dat hun kinderen bij ons wordt aangeboden.

4 ONDERWIJS EN DIDACTIEK

In strikte zin zijn wij een school.

Het woord "school" komt van het Griekse "scholè" dat - tot ons aller verbazing - "vrije tijd" betekent. Historisch gezien gaat het hier om vrij-gemaakte of be-vrij-de of zelfs be-vrij-dende tijd, tijd die ons zowat 8000 jaar geleden heeft bevrijd van louter handenarbeid en slaafse sleur, vrij-gemaakte tijd voor het beoefenen van de "vrije kunsten" zoals indertijd de eerste wetenschappen werden genoemd. Vrije tijd die de mens in staat heeft gesteld zich te ontpoppen tot een vrij iemand, een, bewust iemand, een sociaal iemand, een politiek iemand.

"School" heeft dus oorspronkelijk meer met tijd dan met ruimte te maken: de school heeft in de loop der tijden een hele ontwikkeling meegemaakt en is nog volop aan vernieuwing toe.

En ondanks of dankzij die voortdurende evolutie blijven wij nog steeds geloven in die oorspronkelijke betekenis van "school" die door onderwijs de mens bevrijdt en beschaaft.

Vanuit deze overtuiging zorgen wij voor een degelijk, samenhangend onderwijsinhoudelijk aanbod, voor een doeltreffende leerlinggerichte didactische aanpak en voor een brede zorg.

4.1 Werken aan een degelijk en samenhangend onderwijsaanbod

Wij brengen de kinderen via de leergebieden in contact met alle componenten van de cultuur:

- de wereld van taal en communicatie
- de wereld van cijfers en feiten
- de wereld van verleden en heden
- de wereld van het samenleven
- de wereld van het technische
- de wereld van het muzische
- de wereld van het goede
- de wereld van zingeving

- 4.1.1 Daarbij worden de leerplannen competent en nauwgezet toegepast. Wij zorgen ervoor dat de ontwikkelingsdoelen worden nagestreefd en de eindtermen worden gehaald en dat de beoordeling ervan zowel wat de resultaatsverplichting als wat de inspanningsverplichting betreft, positief is.
- 4.1.2 De leerkrachten houden hun vakkennis en didactische bekwaamheid op peil door permanente nascholing en door onderlinge uitwisseling van ervaringen en opgedane vorming of informatie.
- 4.1.3 De leerkrachten hebben er oog voor dat ook buiten de klasmuren heel wat te beleven valt en schakelen dus geregeld activiteiten in zoals verkeersonderwijs op straat, kinderboerderij, toneel, musea, tentoonstellingen, schoolreizen, openluchtklassen, ...
- 4.1.4 Onder het motto "een gezonde geest in een gezond lichaam" mogen onze kinderen zich uitleven in sport en spel. Naast recreaties, gym- en zwemlessen nemen wij nog vele andere gelegenheden te baat om in te spelen op hun nood aan beweging en om hun psychomotorische vaardigheden op te wekken of te bevorderen. Daarbij is deelnemen belangrijker dan winnen, en worden inzet en fair-play meer op prijs gesteld dan prestatie en resultaat.
- 4.1.5 We betrachten dat wat kinderen leren, deel wordt van hun zijn, van hun persoon. Het is niet voldoende dat kinderen beschikken over een aantal weetjes of dat ze een aantal vaardigheden kunnen toepassen. Wij willen kinderen helpen om zich het geleerde zo eigen te maken dat ze het spontaan in nieuwe situaties kunnen gebruiken: een zich herhalende reflex van transfer in een attitude van probleemoplossend denken
- 4.1.6 In het leerproces is een horizontale en verticale samenhang te vinden: een organisch geheel. Wij zorgen er voor dat alles wat kinderen leren in de verschillende leergebieden en leerdomeinen zinvol samenhangt, dat er niet zomaar overlappingsen zijn, maar dat er dwarsverbanden worden gemaakt of gevonden. Wij werken ook met leerlijnen waarin het ene logisch volgt uit het ander, en met groeilijnen die concentrisch uitbreiden naar steeds bredere exploraties. Het komt erop neer dat zij niet leven om te leren maar leren om te leven, en het komt erop aan dat ze de dingen die ze leren kunnen plaatsen in hun leven: een leren dat zin heeft en zin geeft.
- 4.1.7 In ons onderwijs krijgt de continuïteit voldoende aandacht: de overgangen van gezin, peuterschool of onthaalmoeder naar kleuterschool, van kleuterschool naar lagere school en van lager naar secundair onderwijs worden voorbereid om ze drempelloos te doen verlopen.

4.2 Werken aan een doeltreffende leerlinggerichte didactische aanpak

- 4.2.1 Wij streven ernaar dat kinderen graag leren en dat ze a.h.w. smaak krijgen in leren, smaak vinden in taal, wiskunde, wetenschappen, kunst en techniek. Precies in het leren zelf zou de leerling zich moeten wel bevinden.
- 4.2.2 De leerkrachten beseffen dat zij model staan voor goed leren en worden verondersteld uitdagende vragen te stellen, aan te sluiten bij wat leerlingen reeds beheersen, zinvolle contexten aan te bieden, interactieprocessen te begeleiden, naar vorderingen te peilen en hun leerlingen te coachen. Zij zijn meer deelnemers aan het leerproces dan voorgangers en voornaamste bron van informatie.
- 4.2.3 Wij zorgen voor een leervriendelijke en leerkrachtige omgeving met de nodige materiële voorzieningen. De inrichting van het klaslokaal moet stimulerend en inspirerend werken. Een klas moet a.h.w. gonzen van activiteit die in het klasbeeld merkbaar is, aan bv. referentieplaten, syntheses, documentatietafels, meegebrachte materialen, actuele gegevens Elke leerkracht maakt gebruik van hulpmiddelen. De didactische inpassing ervan moet oordeelkundig, verantwoord en effectief gebeuren.
- 4.2.4. Wij bieden levensnabij en maatschappijbetrokken onderwijs. Wij vertrekken vanuit de voor de kinderen begrijpelijke leefwereld en sluiten aan bij hun interesse. Dit geldt voor alle leergebieden: zij staan niet los van de realiteit. Daartoe houdt de leerkracht voeling met de

wereld rondom en confronteert hij de kinderen met wat zich afspeelt in de samenleving dichtbij en ver van de school. Zo leren zij ook een eigen visie over maatschappij en wereld te ontwikkelen en die visie kritisch te toetsen aan de realiteit. Bezig zijn met actuele thema's en daarbij aansluitende projecten biedt bovendien meer kansen tot zelfstandig leren en groepswork.

4.2.5 De leerkrachten geven de leerlingen gaandeweg meer verantwoordelijkheid en zelfstandigheid in hun leerproces, door bv. keuze-activiteiten. Zij helpen de leerlingen om te kiezen, te plannen en zelf op hun aanpak en prestaties te reflecteren.

4.2.6 Wij trachten via het rapport een beeld te geven van de vorderingen van elke leerling. Daarbij gaan wij ervan uit dat heel wat leerinhouden geen doel op zich zijn, maar ook nodig om vaardigheden, attitudes en waardebelevingen bij te brengen. Bij het evalueren zullen wij dus niet enkel rekening houden met het "weten": ook het "kunnen" en het "willen", de inzet en het doorzettingsvermogen zullen beoordeeld worden. Wij hopen dat dit rapport door de ouders aandachtig doorgenomen en juist geïnterpreteerd wordt, en dat, naargelang van de resultaten en duidingen elk kind wordt aangemoedigd waar het kan en terechtgewezen waar het moet.

4.2.7 Onze aanpak wordt gedragen door:

- de didactiek van **verbondenheid**. Leren is een sociaal gebeuren. Leren is samen leren, zich wederzijds verrijken.
- De didactiek van de **hoop**.
Wij hebben een optimistische visie op de ontwikkeling van kinderen. We geloven in de groeikansen van kinderen: dat ze ondanks hun grenzen en beperkingen toch talenten hebben en begeleid kunnen worden in hun groei.
- De didactiek van het **geduld**.
Onderwijs afstemmen op de mogelijkheden van kinderen vraagt veel geduld.

4.3 Werken aan zorgbreedte en zorgverbreding

4.3.1 Zorgbreedte

Zorgbreedte is de blijvende bekommernis van het team om enerzijds **alle** kinderen optimale groeikansen te geven, anderzijds om een harmonische ontplooiing van de **totale** persoonlijkheid (hoofd, hart en handen) van het kind te bereiken. Dit betekent dat elk kind recht heeft op die specifieke aandacht en zorg die bij hem past. Het gaat hier over vele aspecten: motivering en leerstijl, probleemoplossend denken, praktische vaardigheden, het psycho-motorische, het sociaal-emotionele, de creativiteit, het technische, het muzische, het ethische....

Uitgangspunt is de verscheidenheid. Die diversiteit wordt niet ervaren als een belemmering, integendeel: het is de aanzet tot gevarieerde werkvormen en een mogelijkheid om kinderen sterk individueel te benaderen.

Leerkrachten met een hart voor kinderen zullen gericht observeren, diagnosticeren, differentiëren en remediëren. Ze zullen zeer procesmatig werken en procesgericht evalueren. Observatielijsten, kind- en leerlingvolgsystemen zijn daarbij handige hulpmiddelen.

Preventie is hier het codewoord: beter voorkomen dan genezen! Preventief werken is essentieel en belangrijker dan remediëren.

4.3.2. Zorgverbreding

Zorgbreedte wordt zorgverbreding voor kinderen van wie de ontwikkeling sneller of trager verloopt dan normaal mag worden verwacht. Hier stoten wij op de bijzondere, soms heel uiteenlopende zorgvragen, bv. bij dyslexie, autisme... Dit impliceert een optimale afstemming op het individuele kind: vanuit het vaststellen van de beginsituatie wordt een aangepast en geschikt handelingsprogramma opgesteld.

Onze scholen kunnen ook initiatieven nemen voor zieke kinderen, kinderen uit kansandere gezinnen, anderstaligen, kinderen met een functiebeperking...: wij streven naar inclusief onderwijs.

Er moet bij dit alles wel op een ernstige, eerlijke en begrijpende manier rekening gehouden worden met de **draagkracht** van elke school.

Zorgverbreding vraagt hoe dan ook een soepelheid, een bereidheid en een dynamiek van het hele schoolteam, naast een degelijke professionalisering.

4.3.3 Brede zorg veronderstelt overleg en samenwerking

De zorg voor de maximale ontplooiing van kinderen is niet alleen de verantwoordelijkheid van het schoolteam. Die zorg realiseren is een opgave voor allen die bij het kind betrokken zijn. Naast de klassenleraar, de taak- en zorgleerkrachten en de directie nemen de ouders, als eerste verantwoordelijken, de belangrijkste plaats in.

Voor die zorgzame begeleiding is de school ook aangewezen op andere ondersteunende participanten: de CLB-medewerkers, scholen voor buitengewoon onderwijs, welzijnswerkers en andere externe hulpverleners, gespecialiseerde centra....

In onderling overleg en eerlijke communicatie groeit deze samenwerking uit tot “zorg in verbondenheid”.

5 ORGANISATIE EN PARTICIPATIE

- 5.1 Een school is een levende gemeenschap en dus onderhevig aan de invloeden en het ritme van veranderingen en evoluties in de maatschappij.
Onze scholengemeenschap wil “up-to-date” blijven. Daarom is het noodzakelijk dat ze voeling heeft met maatschappelijke bewegingen, zowel wat mentaliteit, technische ontwikkelingen en vaardigheden, sociale implicaties als wat onderwijskundige vernieuwingen betreft.
 - 5.2 Wij beschouwen participatie van al onze partners in de opvoeding en het onderwijs van onze kinderen niet als een gunst maar als een recht. Goed opgebouwde inspraakstructuren kunnen van een school een transparante, democratische instelling maken en kansen bieden tot een participatief schoolbeheer, een doordacht en efficiënt schoolbeleid, een wijs administratief en financieel bestuur, een open informatiestroom.
 - 5.3 Door overleg en dialoog dragen de directies bij tot het beleid van ons schoolbestuur dat de eindverantwoordelijkheid draagt.
 - 5.4 Wij volgen de wettelijk bepaalde overlegcultuur in de schoolraad en binnen de onderhandelingscomités (het LOC en het OCSG) en respecteren ten volle hun bevoegdheden.
 - 5.5 Wij sympathiseren en werken constructief samen met de andere scholen van onze scholengemeenschap, van mekaar lerend, mekaar bevruchtend en mekaars zorgen delend.
 - 5.6 Wij zorgen voor een goede verstandhouding met de ouders door het organiseren van geregelde contactmomenten, thema-avonden, feesten en door een ruime beschikbaarheid. Daarbij streven wij naar een vriendelijke en eerlijke communicatie en naar een maximale, doeltreffende betrokkenheid bij het schoolgebeuren (bv. door ouders ook voor pedagogische taken in te schakelen, als leesmoeders of creavaders...).
- Wij ondersteunen met een dankbare loyaliteit de initiatieven die de ouderraad en/of het oudercomité ten bate van de school nemen en de activiteiten die ze ervoor organiseren.

- 5.7 Wij betrachten een samenwerking met de plaatselijke parochiegemeenschap, met de lokale socioculturele verenigingen en met naburige scholen, om ons meer te integreren of te profileren in de onmiddellijke omgeving.
- 5.8 Wij verwachten van allen die op onze scholen zorgen voor opvoeding, onderwijs of onderhoud dat ze een team vormen onder leiding van de directeur, en dat zij bereid zijn zich met hart en ziel in te zetten om de kwaliteit en de reputatie van hun school te bevorderen. Alle leden van een schoolteam dienen zich te realiseren dat ze een voorbeeldfunctie hebben door te motiveren, te waarderen en zich te engageren. Zij moeten ook beseffen dat hun persoonlijke stijl een keurmerk is: taal, houding en meningsuiting geven blijk van degelijkheid, correctheid en beroepsfierheid.
- 5.9 Onze schoolteams doen regelmatig aan zelfevaluatie met het oog op permanente kwaliteitszorg en laten zich daarbij door de neteigen pedagogische begeleiders ondersteunen. De bevindingen van een doorlichting kunnen eventueel het uitgangspunt zijn van een nieuw elan. Jaarlijks stuurt elk schoolteam het schoolwerkplan bij met prioriteiten die passen in het opvoedingsproject. Binnen dit opvoedingsproject en in overleg met het schoolbestuur behoudt elke school haar eigen schoolcultuur, legt zij eigen accenten, kiest voor een aangepaste methodiek en didactiek, en werkt de zelfgekozen prioriteiten uit, rekening houdend met de schooleigen gegevens.
- 5.10 Wij streven naar een open-school-klimaat, waarin wij mekaars capaciteiten trachten aan te vullen: vooral een belangrijke taak voor de directeur en het schoolbestuur. Zo groeien wij naar scholen en naar een scholengemeenschap waarin alle participanten gehoord en beluisterd worden, zich voor elkaar dienstbaar maken, zich geborgen en gedragen weten, **zich thuis voelen**.

BRONNEN

- “Opdrachten voor het katholiek basisonderwijs in Vlaanderen” CRKLKO 2000
- “Ons christelijk opvoedingsproject” van de basisscholen Sint-Jan Berchmanscollege
- Sneuveltekst en toelichting van E.H. M. Meganck bij het opvoedingsproject van de basisscholen O.-L.-V.- Visitatie
- Publicaties over het opvoedingsproject van het Sint-Janscollege S.O.
- Brochure M. Montessori, basisschool Klimop